

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykörös, IV. ker., Kossuth Lajos-tér 35.</p>	<p>Főszerkesztő: Magyar Kázmér.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 10 K., 1/2 évre 5 K., 1/4 évre 2 50 K</p>
<p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel</p>	<p>Feladó szerkesztő és lapfajdos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Égész évre 12 K., 1/2 évre 6 K., 1/4 évre 3 K. Egyes szám ára vasárnap 10, hétfőnap 4 Kt. Német sorozat 1 50 liter.</p>

Szegény gazdagok — gazdag szegények.

A harmadik hadikölesben fényes sikere már most is kétségtelemül megállapítható, néha a végleges eredmény összehasonlítása még huzamosabb időbe kerül, különösen a kisjegyzékek rendkívül tömege folytán.

Aude, hogy épen ez a kisjegyzések feltornyosult halmaza kétsélteti a végleges eredmény pontos megállapítását: ebben magában nagy és felelőtlő örvendelés hirdása rejlik annak a ténynek, hogy a nemzet minden rétege megtette czifráit a haza iránti tartozó kötelességet. És mert megtette, az annyit jelent, hogy tehető is. Volt és van módja hozzá, hogy anyagilag is hatalmas alapot teremtsen a háború diadalmis végigküzdsére.

A magyar nemzet nem szorult idegen kölcsönre. Telik a saját erejéből is. Ezt pedig ellenségeink nem mondhatják el önmagukról.

A magyar nemzetre a háború nem jelent elgyöngülést anyagi téren sem, hanem inkább megmozdítást, lefrissülést, megújodást és gyarapolást párhuzamosan ama fényes hadiütkéssel, amely a világ mind a négy égtáján győzelemről győzelemre vezetik fölül-

mulhatatlan vitézségű katonáinkat. Ezekből a győzelmekből új erős nemzeti önrizet lákad, a bizalomnak, bizodalódsáknak, eltökéltségnek, vállalkozási kedvnek új erősei sarjadtak.

A nemzet teli van hittel és jogos reményességgel egy szép, nagy, boldog, békés, jobb jövő iránt, amelyben jogai megillető erejét a maga egész teljességében kifejezheti majd a normális munkás idők beálltával is.

Ezért mozdult meg a nemzet apraja-nagyja az előbbiekkel is szokatlannal nagyobb számmal a harmadik hadikölesben való részvételre.

Különösen az apraja. A kisemberek legmehetőbben megnyerhetők, legnehezebben felvilágítható apróbb csoportjai most kérték és tömegesen jöttek. A gazdagabb lakóik is kinyiták a várakozásra: Gyönyör. Bunk. Bzhatunk önmagunkban!

Am akárcéljára is történt, emeljük kalapot a kisemberek előtt, akik most is, mint az előző két hadikölesönnél, egymaguk összevéve annyit vagy többet jegyeztek, mint a negytekések és nagybirtokosok együttvéve.

A harmadik hadikölesön összegének végzős eredménye, ha tán nem is lesz egészen két milliárd, de közel jár hozzá. Ennek az összegnek a felét,

vagy még a felénél is többet a kisemberek jegyeztek 50, 100, 1000 koronával.

Igy van ez jól. Végére a kisemberek számszerint is többen vannak, mint a milliósok. Esményenlég pedig, meg valószínűleg is csakugyan a kisemberek írásai nagy tömege képezi a jövőnd magyar nemzet gerincét. A háború után felújuló Magyarországuk ők lesznek és legyenek is a nemzet legnagyobb erősségei azok mellett a történelmi mulu nagy nevek mellett, akik ebben a világrengető nagy zivatarnban szünetet meghozták a maguk áldozataikat pénzben úgy, mint vérben egyaránt.

Tisztelet tehát mindazoknak, akik megtették a kötelességüket. Nagyonkán épűgy mint a kicsinyeknek. Ha nétan kimaradtak volna egyesek a gazdagok közül, a milliósok közül, a hibzőmányosok közül: ez ne bántson bennünket. Mondjuk rájuk sajnálkozásal: Oh, ti szegény gazdagok! . . .

Ellenben a kisemberekre, akik nem maradtak ki, bizavást elmondhatjuk, hogy tán szegények is, mégsem szegények: gazdag szegények. A lelkük teli van gazdag öntudattal: megtették a haza iránt való kötelességüket.

A hadikölesönt akik rendezték,

TÁRCA.

A tőzsérek utóda.

(A kupec)

Írta: Magyar Kázmér.

(Folytatás.)

2

— Igenis 51 hét vasárnap voltunk Oravicán a mult esztendőben (egy hét kiesett a vásárok rendjéből karácsony miatt) oda hozza az oltság a legjobb krosszavari marhákat; a mint aztán a vasárnapie heti vásárokon összeszedjük és elszállítjuk szanaszét a hova mi való. Sopronba a vilagosabbját küldjük. Vasba is, Pozsonyban és Nógrádban már a sötétebb szint kedvelik, az erősebb csoportokat; a brassói, segesvári és a megyei vásároknak inkább a barmieket szeretik . . .

Szóval nemcsak hogy minden héten leszalának Nagykörösről Kraszó megye alsó részébe, hanem ugyancsak hetenkénti beosztással elhelyezik a kraszói marhát az erdőlyi Kárpátköböl a stájer határig, a Fátárolt le a Dráváig mindenfelé. Ez a megfoghatatlan, ez az értelmetlen az ember előtt,

ha látja Kovács urat, azt a közérteműt, a harmadicas évek végén ballagó inkább sovány paraszt embert. Hol veszi azt az erőt, azt a kitartást, ami elhvez a mesterséghez nélkülözhetetlen?

A társa Kustár Ferenc uram már sürribb ember, tömegesebbnek látszik; de csak izomra néve és ismerősenk tetszik mindenki előtt, aki a nemzeti színház magyar darabjaiban lel gyönyörűségét. Gyenes Lászlóhoz hasonlít. Arca az a szabás, szeme szintazon stóti és acél fényű, váltta araszok, lépése igazi lépés. A különbség csak az, hogy Kustár Feresinek a szeme szaporabban villanásu és a mozdulatai elevenek; idege nincs, csak a vére bizsereg folyvást.

Elemé a jószág és a föld, a takarmány meg a mező, és a vásár az üzlet!

A föld, a takarmány, a mező és a vásár mind csak alkalmak és eszközök a jószág tartására, javítására, eladására, viszont a jószág a mellett, hogy a bugyellárisra hasznos az eladásnál; de javítója is a földnek, az eladásig. De csak akkor hasznos a jószág, ha szerencsés a vétel és az eladás. Ezért sok mindenféle tulajdonság kell

a kupec mesterséghez, a mely mesterség nem más, mint őrségi foglalkozás a turáni lapnak, úgy a vérbeli álföld magyarának is; ez a foglalkozást ma *marhakereskedésnek* szokás mondani. És mint érdekesség fel kell említeni, hogy ámbár a kupecség tisztelete méltó és hasznos, sőt mezőgazdaságra nélkülözhetetlen foglalkozás, a *nevetest* restleni kezdik az emberek. Ezért történik az, hogy a kupec nevet ma egymagában nem igen használják, az *ember* jelzőt mellé fűzi rögön, mintegy szeleltőnek, engedélyelőnek.

A kupec ember tehát ma is az, ami a kupec volt eddigleg: marhakereskedő a magyar paraszti rendből, aki a kupecedés mellett még rendszerint a mezőgazdasággal is foglalkozik, szinte elválasztható se lehet a kettő egymástól.

Ehhez a foglalkozáshoz acélizomvan, vas egészű szükséges és kitűnő szem; az állat ismerése sőt érzése, jó fej, jó számolás, szaporaváltás ész, ezenfelül; na meg egy kis forgatóké is úgy elejével; nem is sok. Nő az aztán magától is szépen. A beszélő képesség másodrendű kérdés, az el-

ügy rendezték, hogy az demokratikus legyen. Tehát jól rendezték. Mert a gazdag szegények ime kivették a részt belőle. Ki is vették. Tisztelet a nevüknek.

A piaci cikkek hatósági-lag megállapított árai Nagykőrösön.

A legfontosabb élelmi és ruházati cikkek köztelje a hatóságunk a következő-képpen állapította meg:

I. Élelmiszerek különként:

Csirke rántani való 250, csirke pörköltnek való 240, csirke sütni való 240, tyúk 240, káppan 240, pulyka 2—, kacsasóvány 240, kacsza hízott 360, lud sóvány 240, lud hízott 6 kőlóg 360 lud hízott 6 kílón felül 4—, tyúktojás darabonként —16, tej literenként —36, tejföl literenként 110, írósvajj literenként 5—, tehéntúró literenként 1— korona.

II. Iparicikkek, munkadíj:

Csizma: viselő csizma közönséges dobolga való páronként 10, viselő csizma elsőrendű vagy megrendelt páro-ként 20, ünneplő csizma (box, víx vagy más finomabb bőrből) 30, talpalás bármilyen csizmánál páronként 5 korona.

Cipő: viselő cipő közönséges dobolga való páronként 12, viselő cipő elsőrendű vagy megrendelt 16, ünneplő cipő 18 korona.

Ruha: 1. Viselő közönséges dobolga való egész öltöny 20, viselő elsőrendű jobblajta 24, ünneplőruha felső kabátból 30 korona. Ezen munkad íkaphz az iparos, ha az anyagot a megrendelő nyja át, semmit, ha pedig az anyagot is adja, csakis az anyagok beszerzési árát számíthatja fel.

Kovács és bogznár munkái:

A kovács és bogznár iparosok az általuk készített összes munkáikért az 1912. évben kibocsátott árszabályban meghatározott összegeknek felül ezen összegeknek csupán 50 százalékát számíthatják fel.

Az a verő, vagy eladó, aki a fentebb felüntetett áraknál magasabb árcét versz és-éd, vagy követel és elfogad, kihágást követ

el és az 1914. évi L. t. c. 9 §-a és illetőleg az 5600—1914. számú belügyminiszeri rendelet alapján két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzben tetéssel fog sulytálni.

A marha, Lőrj, juh és sertéshusok árait — a rendőrhóóság esetről — esetre az előállatok árviszonyának szem elől tartásával fogja mérlegelni i ezen cikkeket aránytalanul magas áron eladását is mint kihágást bünteti.

Áruhi csak a piacokon szabad és pedig minden terményt a maga piacán.

Aki ezen szabály ellen vét, szintén kihágást követ el, árnya e koboztatás 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetelti.

Ezen határozatok a legszigorubb és legérellyesebb végrehajtására a rendőrkapitány felhivatik.

H I R E K .

— A v. képviselőtestület a legutóbb tartott rendes közgyűlésében letárgyalta és kisebb változásokkal elfogadta az 1916. évre elkészített rendes háztartási költségvetési előirányzatot. Ugyanezen közgyűlés tárgyalta és elfogadta a közgyűlés iskolapénztári, hely- és mezőiről, 7 éven felüli elhagyott gyermekek segélyalapja, tisztviselői nyugdíjpénztár, helypénztár, vándipjenztár, alapítványok és egyéb pénztarak 1916. évi költségvetési előirányzatát.

— **Pro memoriam!** Melyen meghaltól lélekkel adtuk irt dr. Danóczy Ambrus ügyvédjelöltnek a haza védelmében történt ifjonti, hősi haláláért. A gyászestéről a lesújtott család időközben a főtvelekező jelentést adta ki: „Alóllítottuk egy a magunk, mint az egész rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó lny. testvér, nagybátyja és rokon, az egész család reménye: dr. Danóczy Ambrus ügyvédjelölt, a cs. és kir. 24-ik tábort vádászalásból-ljnak bronz vitézségi érremmel és hadsergeparancsnoki dícsérel rásbeli elismeréval kitüntetett kadtörtemstere a duderdői fensíkon az olaszok elleni küdl-

mekben szenvedett súlyos sebesülése következtében Horvátországban, a varasdi katonai kórházban 1915 november 10-én reményteljes életének 25-ik évében hősi halált halt: és drága halottunkat a varasdi sírkertben a lesújtott család jelenlétében helyezett örök nyugalomra. Szeretett hazáját pártalan lelkesedéssel küzdő vitéz katona volt ő, aki a kiállott betegségek és sebesülésektől meg nem törve és sohasem csüggedve, háromszor is visszatért a nehéz küzdelem színhelyére, mígsem a legdrágább kincsét, vitéz életét kellett hazánkért feláldozni. Legyen pihiése csendes, emlékezete örökké élni fog sebzett szívünkben. Hulló véred nyomán fakadjon szívmunkra győzelem, béke és szabadság. Nagykőrös, 1915. évi november hó. Özv. Danóczy Jánosné Gaál Erzsébet mint bánatos édesanyja, továbbá testvérei és sógorai gyermekeikkel.”

— A piaci és vásári helypénz díjtételek felmérése tárgyában készített levelet a legutóbbi közgyűlés vette tárgyalva és a beható tárgyalás után a díjazás összes tételeinek felmérését rendelt el. A díjtételek felmérését azon körülmény tette elődázhatatlanná, hogy a helypénz védelme elbátellenek bizonyult a piacrendezés és szabadság költségének fedezésére a régi díjtételek mellett és az előállott lnyé díjtételek pótlásából kellett volna fedezni.

— **A hadviselő államok száma.** Most, hogy ismét más nemzetek keveredik bele a világháborúba és üzenetek egymásnak hadat, jóformán azt sem tudják az emberek: hány nemzet vesz részt a háborúban? Jelenleg tízenhárom ország van hadállapban. A mi oldalunkon négy: Németország, Bulgária, Törökország és a Monarchia. Az ellenséges oldalon kilenc: Anglia, Belgium, Monako, Olaszország, Oroszország, Montenegró, Szerbia, Japán és Franciaország. A hadüzentelek száma eddig összesen ötvennyolc. Mivel azonban minden hadüzentelet állam részéről történik, ezt a számat kétfel kell osztanunk, hogy a jelenlegi viselt háborúk számát megkapjuk; tehát huszonegyhárom háború folyik most a világon.

— **Rokkant katonáknál szörökzotartására** a Rokkant Katonákat Üd'g Alapbizottsága, melynek elnöke gr. Khuen-Hé-

határozás és a kivétel gyorsasága a főfő kívánalmak között soroz.

A kupecségez régekte is nagy kereskedői talentum volt szükséges, hát még ma, a konkurencia hajszolt világában, és a vasúti utazás nagy kényelméi dacára is, mintha nehezebb volna a mesterség, mint régekte a kocsisz időszakában és tán egyebébként is terlesebb ez az üzlet ma, mikor a MÁV. a kupec hajcsára, mint régekte, mikor az rústadatan lujcsárokra bizták a rengeteg vagyon gyűlöletét egyik országérszöből a másikba, sőt innét hazulról idegen tartományokba. Több a gond, mert nagyobb a forgalom, fokozottabb az utánjárás, s mind ez a szervezetet pusztítja, nyúvli. Legalább így gondoljuk ezt mi a távolból szemlélők.

Érdekes a vélekedések a zsidó kartársak felől, akik az egy Grünhut Jósákt leszám tva — szerintük nem is kupecnek csak marhakereskedők. (A finomabb megkülönböztetés az tükük. Nem tartják őket nagyra, sőt kicsinylőleg nyilatkoznak a tudásuk felől, a merezségük és az összetartásukban van a sikerük titka. A zsidó — mondják a mi magyarjaink — nem vásárol

tudatosan; a marhat, az egész marhat nem ismeri, csak külsőleg könyt hozzá; de abban sinés köszönet. Mink magyarok csak rá nézünk a közeledő farkára s már meszarói kiválasztja a szemünk azt a bizonyos számat, amit megfogunk venni. A zsidó csak típus-topog, a fület vakarja, nem tudja mit válasszon, válogatás nélkül vásárol, s megveszi mind amit mi ott hagyunk; a kiverés is. Mire a zsidó az alkalva végez, hol van a magyar kupec már akkor? A vasútnál a vagonokat kijárta, a rámpánál várja már a marhat, sőt jórészt be is rakozkik, mire a zsidó utána kérkezik.

Érdekes és szintén megemlíteni való, hogy a vagonzszerző módját a magyar kupec is elítéli, nem a költséget sajnálja, de az eljárást magát restelli a MÁV. hivatalai körül. (Föltvetett kérdés: de nem a Nyársapfaliban, hanem a képviselőház pordnyára való volna.)

De persze viszont mi is teszünk kérdést ő kegyelmek elé.

— Hogyan bírják azt a rengeteg észbe és testi erőt kívánó munkát, a vásári törődést, az ut faradalmait, a sok éjszakai zást és a sok italfélét amit mindezzel jár?

Feleletük egyszerű, természetes és világos ismét.

— Fáradtak nem vagyunk, kényelmesen utazunk a vásárig (szép kényelem: III. osztály) a vásárban egykettőre vegez az ember, egy kis fáradság kerül-fordul olykor; de hát mozgás nélkül nem is élet az élet.

— Ittall vásáros időben nem élünk sóha, se lektele kávéval, teát azt iszunk néha, igen ritkán és olykor-olykor egy cigarettát szívunk. Éjszakaióráról sóg alig lehet, oltanyok utazunk és alszunk mélyen mint a tej vagy a saba.

Természetesen megtörténik, hogy nem minden jószágot tudnak eladni a legközelebbi vásáron; kezükön marad néhány, sokszor vesztettek nagyobb mennyiségű, soványt és fiatal is, amit szintén tartani kell, erőre kapás és növekvés után ezeken van a nagy nyereség. Ezen felül az üzleti hórnyén is megkívánja, hogy bizonyos készlet álljon a kupec keztyűgében, ha a közeli földirtótosok, a zsidó bárók és a zentri urak automobilia végig körül és az ontó, vagy törtel; uton: talánlajak az urak járomba való körűd Küstár Ferencnél.

(Folytatasa következik.)

devráry Károlyné, Teleki Margit grófnő, tagjai pedig a fővárosi társaság legelőkelőbb hölgyei, tegnap nyitotta meg a Rókkant Katonák Délutáni Otthona név alatt fölállított helyiséget a Pozsonyi-ut 4.c. sz. alatt, hol a szegény katonák délutánonként díjazatlanul nyerne a lehetőség szerint teát, kávé, teát, hozzá némi harapnivalót, ezenkívül szórakozást sakkot, malmot, osztályt és más játékok, továbbá a legelőbb fővárosi lap szerkesztőségének nagylelkűségéből napi- és hetilapokat. A szükséges összeg legnagyobb részét az egyetlen egy lángbuzgalmú tagja, Klein Gyuláné szerezte össze, ki egymaga nem kevesebb, mint 8000 koronát gyűjtött a célra. A berendezés körül pedig legtöbb érdeme két derek fővárosi kávésnak van, Strausz Miksának és Weingruber Ignácnak, kik nemcsak az összes felszerelést ingyen biztosították az „Otthon” rendelkezésére és nagymennyiségű kávé és egyéb fogyasztási cikket is adományoztak, ezenkívül személyes felügyelők alatt állították föl az egész belső berendezést s a kezelő személyzetet (szintén rókkant katonákat) a kávé és tea főzés titkáiba s a kezelésbe bevezették. A bizottság nagy hálával tartozik a két urnak. kik nélkül nagyon nehéz lett volna munkája.

— A v. főorvos betegsége való tekintettel elhárította a pénteki közgyűlést, hogy felterjesztést intéz dr. Kenyeres Gyula v. orosznak a szabadkai kórházolt a helybeliek kiegészítőorvászba való áthelyezése iránt.

— **Halálózás.** Dr. Bíber Gyuláné, Ádam Ilona és dr. Perczy Jánosé, Adám Erzsébet a maguk és a kiterjedt, közeli és távoli rokonság nevében is megilletődött szívvel jelentik, hogy szeretett unokanagybátyjuk Somogyi József ügyvéd, 71. életében, hosszas szenvedés után, h. 21-én reggel 8 órakor csendesen elhunyt. A megholtot kiült tetemét h. 23-án d. u. fé. 2 órakor a III. ker., Hid-utca 30. számú gyászházából a ref. egyház szertartása szerint temették örök nyugalomra. Nagykorú, 1915 november 22. Legyen pihenése csendes, emléke áldott!

— **Azokozó korlátlan adósvételének megengedése iránt** a pénteki közgyűlés elhatározta, hogy felterjesztést nyújt kérelmére az alispánból. A Gazdasági Egyesület útján is kérelmezi a közgyűlést, hogy a város által megvásárolt kukoricára néve kötelesek legyenek az egyes szőlőgazdák kiszállítási engedélyt adni, mert eddig is azért nem kaphattunk kukoricát, hogy a megvett kukoricát a szőlőgazdák nem engedték a területükről kiszállítani.

— **Vasúti forgalmunk Szerbiában.** Szereznes szerbiai előnyomlásunkban egészen kiváló részt vesznek vasúti szálladaink. Miután a szerbek minden vasúti szállítási anyagot eltávolítottak, a lokomotívokot és a kocsikat a magyar parttól kellett áthozni egyenként a Dunán. Október 31-én érkezett az első német mozdony szerb földre. Ma már sok kocsi rolog melyen Szerbiába 90 kilométer távolságban. Az után pótlás nehézsége mellett itt természetesen óriási jelentősége van a rendszeres vasúti forgalomnak. Különböző az utóbbi napokban először Krusevácnál már szerb vasúti kocsik kerültek a győzők kezébe. A szerb udvari vonat kocsijai.

— **A virilis v. képviselők** 1916. évre összeállt öt névjegyzékét a v. közgyűlés helybenhagyta.

— **Megkezdődött a román termény-behozatal a Dunán és vasuton. Hivatolnivaló jelentik:** Az Ausztia-Magyarország és Németország részére terménnyel megrakott dunai uszályok megkezdtek a román kikötők elhagyását, hogy a szállítmányokat a monarchiában és Németországba elvigyék. Egyelőre azonban csak a leköltött útletek egyharmada bonyoltható le. Ha a megrakott hajók majd visszlérnek Romániába, akkor a második hadrmadsz fogja elhagyni a kikötőket, végül, ezek visszaérkezése után a harmadik hadrmada a hajóknak. Ugyancsak hivatalos közönniké közli, hogy a jövő hét folyamán megkezdődik a termények vasúti exportja is Romániából Magyarországra, Ausztia és Németországban.

— **Új napilap Budapestben.** A háborúval kapcsolatos különleges sajtószolgálat egy új és minden formájában eredeti politikai napilapot teremtett meg Budapestben. Az új lap első száma november 20-án eszen jelent meg a honolokan egy egészen sajátosság, szinte szokatlan címmel: *8 órai Újság*. A lap címe egyttal jelzi tehát az új vállalkozás programját is: a késő esti órákban lesz ez a lap a közönség telkes, szolgálatkérő, mindig jól értesült újsága. Egyelőre Bécsben, Berlinben, a semberg Svájcban és a Balkán fővárosaiban lesznek a 8 órai Újságunk tudóstói, akik expressztávratok útján közlik a 8 órai Újság révén a magyar közönséggel a legfrissebb híreket. Az új lap legfontosabb kötelességének tartja, hogy mindig igazat írjon, hogy becsületesen és gyorsan szolgálja ki a közönséget. A 8 órai Újság egyes számanak ára 6 fillér, felelős szerkesztője: dr. Nadányi Emil.

— **A külföldre menő postai küldemények megcenzurázása.** Katonai szempontok szükségessé teszik, hogy a külföldre ne továbbítsák az olyan postai küldeményeket (képes levelezőlapokat) amelyek a monarchia városait, városrészeit, hely-egyeit, katonailag fontos tárgyait, közlekedési és gazdasági tényezőit, különösen kiemelkedő építményeit és emlékműveit ábrázolják. Felhívjuk emellett a közönséget, hogy ilyen, külföldre sző. o. postai küldemények feladásától a saját érdekében tartózkodjék.

— **Gyűjtsük a csalánt.** Iparunknak a gyapot behozatala megszűnése következtében gyapotpótló anyagokra van szüksége. Ilyen anyag elsősorban a csalánt, amelynek s árában a kenderhez hasonló rostok vannak. A hadügyminiszter rendelkezésére a nyár és az ősz folyamán már a hadsergnek is nagyobbn mennyiségű csalántszárat gyűjtsük, amelynek kísérletképpen végzett feldolgozása igen szép eredménnyel járt. A vállalás kiterjesztése tehát megokolt lévén, a vállalás és közoktatási miniszter az ország tanulóifjúságát felhívta a gyűjtésben való közreműködésre. Ennek kapcsán a miniszter ezen az uton kéri az ország föld-erdőbirtokosait és tanítóit, hogy a tanulóifjúságot a gyűjtés munkájában támogassák szveskedjék.

— **A fogyasztási adóhivatal felhívja a szőlőtulajdonosokat,** hogy szüretelő cédulájukat sürgősen szolgáltatassák az ok is, kik nem szüretel.

— **Úsz gazdasági munkálatok biztosítására.** A hadügyminiszterium elrendelte, hogy az állandó lókorházak az oly lovakat,

amelyek egészségük veszélyeztetése nélkül kiadhatók, i. évi december hó 10-ig a gazdák részére rendelkezésre lehet bocsátani. A lókiadás azonban csak olyan korretné nézve történhetik, ahonnan a lovak bevonása katonai szükséglet címén 48 órán belül biztosítva legyen.

— **Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap** (szerkesztő Andor József) nov. 21-i száma a következő gazdag és bő tartalommal jelent meg: Kulturánk válsága. Andor József. — Hangszinek. (Költemény.) Rudnyánszky Gyula. — A hős és a kisvita. (Elbeszélés.) Domonkos István. — Sivatagban, őserdőben. — (Regény.) Sienkiewicz — Bányai. — Rokkantik kiképzése, elhelyezése. Gonda Béla. — Legenda. Ir. a: Robert Walter; fordította: Oltvai Aladár. — Kultúra. — Hétről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. Ezenkívül egész sokaságát közli az érdekes és aktuális képeknek. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15.c. Előfizetési ár félrele 10 korona. Mutatványátomat készséggel küldi a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

( ) **Ragadós állapotbetegségek.** A földművelésügyi miniszterium jelentése szerint a lefolyt héten száj- és körömfajással fertőzött 424 községben 2567 udvar, ami a mult heti állapottal szemben, amidőn 459 községben 3310 udvar volt fertőzve, határozott javulást tüntet föl. Serfésztésű, fertőzve volt az elmúlt héten az ország területén 504 községben 2040 udvar, ami a mult heti, mint a mult év azon időszakának meglehető állapotát szemben javulást tüntet fel.

Ferencvárosi sertésvisár.

Nagykörös és Vidéke eredeti tudóstás a Budapesti állatvásár r.-társaság jelentése 1915. nov. 12-től nov. 18-ig.

Felhatás 10926 dar, sertés, 21 darab süldő. Hét átlagárak, párjára 45 kg. élet-súly 4 százalék levonással.
 Prima nehez sertésekért 665—674 L-ig
 * közép — 653—666
 * könnyű — 622—643
 Szedett — 573—606
 * nehéző — 543—573
 * nehéző öreg — 586—603
 Nehéz öreg
 A nagybub felhatás miatt e héten az üzlet lanya volt, mert a setteshufogyasztás igen gyenge és a zsír és szalonna kereslete is csökkent. Könnyű árml, mert sok állat rendelkezésre, az árak jelentékenyen csökkentek.

Bécsi sertésvisár jelentés.

Eredeti tudóstás Schleichfeld és Társai cégtől (Bécs, St. Marx.)
 1915. évi november 17.

A mai vásárra összesen 6775 darab sertés volt bejelentve, beérkezett azonban 1777 süldő és 4077 zsírterest és pedig:

Magyarországból	3330 darab
Galicziából	504
Oszt. tartományokból	3841
Összesen:	5435 darab
Az üzlet irányzata: lanya volt.	
Prima magyar sertés	556—570 fill.
kivételesen — fill.	
Közép sertés	510—500
Órg sertés	510—550
Könnyű-és szedettterest	390—450
Süldő (lengyel erdélyi)	320—460
Szermécségi	

Eladó ház.

A kecskeméti utcából nyíló Halász László cipészmeister ur szomszédságában levő ház, mely 2 külön álló lakrészt alkot két-két szoba és konyhával, azonkívül szép gyümölcsös tágas udvarkerttel kedvező, fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Jelenleg azonnal haszonbérbe kiadó a gyümölcsös kerttel együtt.

Bán Korsós László X. ker. 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben egy üzlet van), egy konyha, élskamra, sertésöl és nagy kocsiszínból, egy különálló épület elkerített udvaron, egy szoba, konyha és istállóból, konyhakerettel eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Vegyesek.

Komonyi Kálmánnak a Tormás hegyben levő szőleje örök áron eladó. Értekezni lehet III. ker. 232. szám alatt. 1-3v.

Özv. Györfy Lászlóné feketei birtokán a ref. temető mellett, egy a tanyaberekben levő, valamint az árokparti akácfaik kisebb szakaszokban nov. hó 26-án pénteken délelőtt 9 órakor kezdődő árverésen elfognak adatni. 1

Idősebb nő gazdasszonynak id. magányos gazdaemberhez vagy gyermekek mellé ajánkozik. Cim: 1. ker. Pásztor-utca 244. sz. 1-2v

1 lakás mely 3 szoba, konyha, speiz stb. mellékhelyiségből áll közel a csirke-piachoz azonnal kiadó. Cim Székely Albert könyvkereskedésében.

Kiszolgáló leány és egy fiu tanítónak felvétetik. 3-3v

Rőzsavölgyi és Nádor-féle

Karácsonyi Zene Album megrendelhető eredeti bolti áron, költségmentesen Székely Albert könyvkereskedésében.

Akácfa eladás.

A ref. egyház tulajdonát képező alsójárási birtok mellett a kécskei ut mentén és az alszegi rakodókortban levő bogárn munkálatokhoz is alkalmas nagy mennyiségű akácfa több nyílra osztva a f. évi nov. 23. és 24-ik napjain kedden és szerdán fog nyilvános árverésen eladatni a szokásos feltételek mellett. Ezen árverés a kécskei-ut mellett veszi kezdetét.

Továbbá a ref. egyháznak temetőjében vágás alá kerülő szintén bogárn munkálatokhoz is alkalmas akácfa a f. évi nov. november 30-án kedden fog nyilvános árverésen eladatni, ugyancsak a szokásos feltételek mellett.

Az árverés mindvégig napon délelőtt 9 órakor kezdődik a helyszínen. Nagykörös, 1915 nov. 17.

S. Hegedűs Albert gondnok.

Szőlőbirtok. Nagykörös határában 11 hold szőlőbirtok jutányos feltételek mellett bérbe adó. Bővebbet a kiadóhivatásban.

ÉRTESETÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni a t. gazdaközönséget, hogy a **Haditermény Részvénystársaság** részére mindenféle

gabonát, babot, krumplit vásárolok a legmagasabb napi ár mellett és az eladókat a legnagyobb kedvezményben fogom részesíteni.

Kérem. pártfogásukat. kiváló tiszteltel
SZÜCS SÁNDOR termény kereskedő.

Hirdessen A NAGYKÖRÖS és VIDEKÉ-BEN.

Korszakos
ujdonság!!

A harctéren küzdő katonának részére küldjön minden hozzátartozója egy szabadalmazott

Tábori **zsebkályhát.**

Egy kályha 12 md melegítő préselt szénnel együtt három korona.

Kapható:
Székely Albert könyvüzeménél.

DEUTSCH, NEU ÉS TÁRSAI,

minl a

Hadi Termény Bank

bizományosai közhírré teszik, hogy tisztán felosztait, egészséges rozstot a legkisebb mennyiségben is, vassúthoz szállítva átveszik s ennek métermázsáját is:

29 koronáért fizetik.

A buzáért, rozsért, kétszeresen, árpaért és zabért követelhető legmagasabb áruk.

A terület megnevezése	B U Z A		ROZS		KÉT-SZERES		ÁRPA		ZAB	
	legmagasabb ára	métermázsánként (100 kilogramm)	legmagasabb ára	métermázsánként (100 kilogramm)	legmagasabb ára	métermázsánként (100 kilogramm)	legmagasabb ára	métermázsánként (100 kilogramm)	legmagasabb ára	métermázsánként (100 kilogramm)
	aug. 1-től aug. 10-ig beérőig	aug. 11-től aug. 21-ig beérőig	aug. 21-ig utáni időben	aug. 1-től	aug. 10-től kezde	aug. 10-től kezde	aug. 10-től kezde	aug. 10-től kezde	aug. 10-től kezde	aug. 10-től kezde
Nagykörös város területe	K I K I K I	K I K I K I	K I	K I	K I	K I	K I	K I	K I	K I
	38 50	37 50	36 50	29			28		28	

— Ifjúsági isztentiszteleteket tart a főgimnázium a téli hónapokban az intézet növendékei részére s ezeket a mai vasárnappal kezdik meg. Az evangélium tanúsokat az iskola énekertermében esetről-esetre Horváth József főgimn. vallásástanja tartja.

— Kitüntetett kántor. Kollársz Kálmán kántor, városunk szőlőtől, ki az Iszonzó melletti harcra küzd, hősiesség-vitézségét zászólások neveztek ki s Ő Fenséges József főherceg személyesen tüzte mellére a második kitüntetést, a kis ezüst vitézségi érmet. A tiszp kitüntetéshez is a gratulálunk.

— A szappan ára, a zsiradékok újabb emelkedése következtében ismét drágább. A most megállapított árak már körülbelül a hadügyminiszterium által felszabott négyesanyagoknak felelnek meg úgy, hogy előrelátótlag ezek az árak megmaradhatnak. A mai jegyzék: prima szappan 353, töltött szappan 320, kenőszappan 220, K. nagyobb vitélétel.

Értesítés. A magánsomag forgalom a 231. és 232. számú tábori postákra is kiterjesztett.

A postahivatal.

— Pályázat hegy és mezőúri állásra. A mezőrendésgről szóló törvény intézkedése folytán felhívja a hatóság úgy a szolgálatban levő hegy- és mezőúriakat, valamint mindazon egyéneket, akik ezen állásra pályáznak, hogy *kérvényeiket* — az az pályázók erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve — a városi íktató hivatalon **1915. évi December hó 12-ig nyújtsák be.**

— **8 órai újság.** Ez a címe annak az új országos napilapnak a mely először nov. 30-án este fog megjelenni Budapestben. A háborús események iránt meggyőzöttségű általános és intenzív közérdeklődés hívta életre a 8 órai újságot és bizonyára ez az érdeklődés fogja megszilárdítani is. Budapest és az ország nagyobb városaiban már megjelentek a hirdető-oszlopok a 8 órai újság stílusos, művészi plakájjal, néhány nap múlva előlépni lesz maga az újság is kreditforrájával és a fejlett zsmualistika minden létszágával. Mint a legkétszázban megjelenő utalpar törekszik, hogy a legújabb híreket közölje az olvasó elé. Vezérelve: megbízhatóság és gyorsaság. A 8 órai újság az első lap, mely az új sajtótörvény értelmében 50 ezer korona politikai úrlap-biztosítékot helyeztet leltébe.

Irodalom.

* A világháború naplaja. A Magyar Könyvtár ily című füzet-sorozatából most már a VI. füzet jelent meg, amely az 1915 március-április eseményeket foglalja össze. A háborúnak ránc, magyarokra nézve legfontosabb része foglaltatik ebben a füzetben: a kárpáti hadjáratnak a mai javunkra való elődülése s ezenkívül az összes harcok eseményei, tengeren és szárazon egyaránt. Ezeket az eseményeket a füzet részletes tárgyalja hivatalos vezérkarú jelentések és egyéb akták alapján, külön kiemelve belőlük a legfontosabb eseményeket. Ezenkívül ez a füzet is számos érdekes cikket közöl haditudósító és katonai írók tollából. Molnár Ferenc, Lázár Miklós Morath Örnagy, Frányó Zoltán, Wegener György s mások cikkei teszik e füzetet kiváló érdekessé. A füzet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában jelent meg; ára 80 fillér.

* Az orosz hadsereg zülése az orosz-japán háborúban. Dr. Veresjévv orosz orvsnak egy megragadó érdekeséggel könyve jelent meg e címmel a Magyar Könyvtárban, Radó Antal kiváló vállalatában Veresjévv, mint az orosz hadosztály tábori korházának az orvosa vett részt az orosz-japán háborúban, könyvében háborúj elményeit írja le megragadó megfigyelő tehetséggel és ritka drámai alakító képességgel. Eies kritikával, plasztikusan tárja fel azokat az okokat amelyek az orosz hadsereg vereségéhez kellett, hogy vezessenek: a vezetők és katonák béineit a fegyelem lelkiismereteség és gondosság hiányát. Annnyal érdekesebb ezek az emlékiratszerű feljegyzések nézve mert az események, melyeket Veresjévv leirt most is mintha megismétlődének; mert nyilvánvalólag nemzeti hibáknak az orosz kultúrának és társadalmi állapotának a folyamánál. A kiváló érdekességgel füzetlet Rutikai György fordította gondos hűséggel fordultas magyar-szággal. A Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég kiadásában megjelent füzet ára 90 fillér.

ANYAKÖNYVI ÉRTESETÉS

a m. kir. anyskönyvi hivataltól.

1915. november 20-tól nov. 27-ig.

Születtek:

Burger György és Labanc Máriaának László Béla fia ref. Bíró István és Hegedűs Erzsébetnek Ferenc fia rk. Váci Ferenc és Papp Rozáliának Imre fia ref. Lencsés András és Bellér Máriaának Lidia leánya rk. Szűcs Imre és Varga Eszternek István fia ref. Beki Dániel és Tócsi Rozáliának Jenő fia ref. Herzeg Menyhért Gáspár és Bőrcsai Máriaának Katalin leánya rk. Flórida János és Fajka Máriaának Sándor fia rk.

Elhaltak:

Pintér Ferenc 82 éves rk. Molnár Ferenc 30 éves ref. údsz és es. és kir. 4. údszszállaliban. Fehér István 59 éves ref. Somogyi József 64 éves ref. Gulácsi Lidia 4 éves ref. Nagy Istvánné Szabados Éva 63 éves rk. Hasur Ferenc 22 éves rk. György Nagy Eszter 5 éves ref. Sücs István 1 napos ref. Nyiri Lajosné V. Nagy Eszter 45 éves ref. Gyári Ilona 3 hónapos rk. kati.

Házasság kötése jelentkezők:

Farkas László és Fehér Rozália rk. Szabó József Sándor rk. és Bragyoa Juliánna ir.

Házasságok kötöttek:

Bőszörményi László ref. és Gódeny Mária rk.

Közgazdaság.

***

Ingatlanok forgalma.

Csete Györgyné megvette Fülöp Sándor kömves hangászi szatói illetőségét 600 kor.

Hegedűs György és neje megvették Kis Ambrusz 2245 n.-ól lencsés világoi ingatlanát 3200 kor.

Halápi Ambrusz né megvette Farkas Józsefné ingatlanát 200 kor.

Mészáros József és neje megvették Szabó József és neje ingatlanát 1000 kor.

Béres János és neje megvették Fokti Ferencné 1 hold, 80 n.-ól kocseri szőlőjét 2300 kor.

Havtani Sándor és neje megvették

Futó Ferenc és Futó Judit II. ker. 206. sz. házrészét 4900 kor.

Kiss János és neje megvették Mihály György és neje 197 n.-ól tornási ingatlanát 2200 kor.

M. Farkas József megvette M. Farkas Mária és Eszter feketeli ingatlan illetőségűket 100 kor.

Piaci árjegyzék.

Nagykörös, 1915 nov. 26.

I. Élelmiszerek.

(Tejmenték, tojás, kenyér.)

	Kor.
Tej liter	36
Túró, 4 csomó	32
Vaj, 1 db	50
Tejföl (1 mérték 2 dl.)	
Juli sajt, 1 kg. idei	
Tojás, 1 db	16
Tojás, 4 db	64
Tojás, 100 db	160
Fehérna kenyér	46

II. Baromfipec:

Hízott lud	kg.-ként	360
Sovány lud	kg.-ként	240
Hízott kacs	kg.-ként	360
Sovány kacs	kg.-ként	240
Tyúk	kg.-ként	240
Csirke	kg.-ként	240
Idei sovány liba	par	240
Kapppan	kg.-ként	240
Gyógytyúk	1 pár	240

III. Gabonapiac:

Krumpli 1 mázsa	950
Szalma mázsa	120
Szalma 1 kocsi szam	20
Rozs 100 kg.	29
Árpa 100 kg.	28
Zab 100 kg.	28
Kukorica 100 kg.	26

IV. Gyümölcspec:

Citromalma	1 kg.	60
Zirizalma	1 kg.	40
Pogácsaalma	1 kg.	32
Retesalma	1 kg.	40
Dió	1 kg.	180

Soványsertés árjegyzék.

Eredeti tudósítás Úr Reszó sertésbizománystól. Budapest, Népszínház-utca 22. sz. 1915 november 24.

Sertésveszén átnémet sertések:

60—100 kilogramm	500—520 fill.
100—120	520—530
120—160	530—530
160—200	530—540

Sertésveszén át nem ment sertések:

60—100 kilogramm	460—480 fill.
100—120	480—500
120—160	500—510
160—200	510—520

Árak elősúlyban kilogrammonként 4 százalékos engedmény. Irányzat: lanyha

Bécsi sertésvásári jelentés.

Eredeti tudósítás Schleiffelder és Társai cégtől (Bécs, St. Marx.) 1915. évi november 23.

A mai vásárra összesen 5318 darab sertés volt bejelentve, beérkezett azonban 1480 süldő és 3142 zsírsertés és pedig: Magyarországból — 4174 darab

Galicziából — — —

Oszt. tartományokból 448

Összesen: 5435 darab

Az üzlet irányzata: lanyha volt.

Prima magyar sertés	560—565 fill.
kivételesen — fill.	
Közép sertés	510—550
Éreg sertés	510—550
Könnyű-és szedettsertés	390—460
Süldő (lengyel erdélyi)	320—450
Szeremégi	